

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 7 ΙΟΥΛΙΟΥ 2010
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**

A1. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Γεμάτα είναι όλα τα βιβλία, γεμάτοι οι λόγοι των σοφών, γεμάτη η αρχαιότητα από παραδείγματα· όλα αυτά θα βρίσκονταν στο σκοτάδι, αν δεν τα συνόδευε το φως των γραμμάτων. Πόσο πολλές εικόνες γενναιότατων ανδρών -όχι μόνο για να τις κοιτάζουμε, αλλά και να τις μιμούμαστε- μας κληροδότησαν οι Έλληνες και οι Λατίνοι συγγραφείς!

Μήπως ήρθα σε εχθρό και είμαι αιχμάλωτη στο στρατόπεδό σου; Σε αυτό το σημείο με οδήγησε η μακρά ζωή και τα δυστυχισμένα γηρατειά, ώστε να σε δω αρχικά εξόριστο και ύστερα εχθρό; Πώς μπόρεσες να ερημώσεις αυτή τη χώρα που σε γέννησε και σε ανάθρεψε; Δεν σου πέρασε η οργή τη στιγμή που περνούσες τα σύνορα της πατρίδας; Ακόμα κι αν είχες φτάσει με εχθρική και απειλητική διάθεση, γιατί, όταν η Ρώμη ήταν ενώπιόν σου, δεν πέρασε από το μυαλό σου (η σκέψη): «μέσα σε εκείνα τα τείχη βρίσκονται το σπίτι και οι θεοί μου, η μητέρα, η σύζυγος και τα παιδιά μου;».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1.α. fortissimus vir, fortissimum virum
Harum terrarum, his terris

B1.β. liber, lumina, longe, quod, infestiore, minacia, matrum.

B2.α. accedet, imitamini, trahebamur, videant, potuisses.

B2.β. gignere
gignendi – gignendo – gignendum - gignendo.

Γ1.α. sapientium: γενική υποκειμενική ως ετερόπτωτος ονοματικός
προσδιορισμός στο voces
multas: επιθετικός προσδιορισμός ως ομοιόπτωτος ονοματικός
προσδιορισμός στο imagines
nobis: έμμεσο αντικείμενο στο reliquerunt
exsulem: κατηγορούμενο στο te
deinde: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο viderum
populari: τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο potuisti, με
υποκείμενό του το tu (ταυτοπροσωπία)

Γ1.β. imagines a scriptoribus relictæ sunt

Γ2.α. Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση. Εισάγεται με το σύνδεσμο *ut* (καταφατική). Εκφέρεται με έγκλιση υποτακτική, γιατί στη λατινική το αποτέλεσμα θεωρείται υποκειμενική κατάσταση, χρόνου παρατατικού (*videretur*), διότι εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (*traxit*: ιστορικός παρακείμενος). Ισχύει η ιδιομορφία ως προς την ακολουθία των χρόνων, διότι το αποτέλεσμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός της κύριας και της δευτερεύουσας στο παρελθόν) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του.

Γ2.β. *sum*: ρήμα

ego: εννοείται το υποκείμενο του ρήματος *sum*

captiva: κατηγορούμενο στο υποκείμενο *ego*, μέσω του συνδετικού ρήματος *sum*

in castris: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της στάσης σε τόπο στο ρήμα *sum*

tuis: επιθετικός προσδιορισμός ως ομοιόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός στο *castris*

num: εισάγει ευθεία ερώτηση ολικής αγνοίας στην οποία αναμένεται αρνητική απάντηση (ρητορική ερώτηση)

sunt: ρήμα

penates: υποκείμενο του ρήματος *sunt*.

mei : επιθετικός προσδιορισμός ως ομοιόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός στο *penates*

intra moenia : εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου στο *sunt*